

Naiste roll Türgis

Euroopa Parlamendi resolutsioon naiste rolli kohta Türgi ühiskondlikus, majandus- ja poliitilises elus (2006/2214(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 8. novembri 2006. aasta teatist "Laienemisstrateegia ja peamised väljakutsed aastatel 2006–2007" (KOM(2006)0649) ning eriti selles sisalduvat arenguaruannet Türgi kohta;
- võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2005. aasta teatist "Laienemise strategiadokument 2005" (KOM(2005)0561);
- võttes arvesse oma 27. septembri 2006. aasta resolutsiooni Türgi edusammude kohta ühinemise suunas¹;
- võttes arvesse oma 6. juuli 2005. aasta resolutsiooni naiste rolli kohta Türgi sotsiaal-, majandus- ja poliitilises elus²;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17. detsembri 2004. aasta otsust alustada 3. oktoobril 2005 Türgiga läbirääkimisi Euroopa Liiduga ühinemise küsimuses;
- võttes arvesse ühenduse õigustikku naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse vallas;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee 12. märtsi 2003. aasta soovitus Rec(2003)3 liikmesriikidele naiste ja meeste tasakaalustatud osalemise kohta poliitiliste ja riiklike otsuste tegemisel;
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1996. aasta konventsiooni nr 177 kodutöö kohta;
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ELi–Türgi ühise nõuandekomitee aruannet "Naised ja tööhõive", mis koostati Kayseris (Türgi) 14. juulil 2006;
- võttes arvesse Türgi parlamendikomisjoni 2006. aasta aruannet tavadest lähtuvate ja aumõrvade ning naiste ja laste vastu suunatud vägivalla kohta;
- võttes arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu 10. novembri 2005. aasta otsust Türgi õigusnormide kohta, mis käsitlevad islami pearäti kandmist kõrgkoolides³;
- võttes arvesse 1979. aasta ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja selle 1999. aasta vabatahtlikku protokolli, mis on rahvusvahelise õiguse osaks ning mille osaline on Türgi vastavalt 1985. ja 2002. aastast, ning võttes

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0381.

² ELT C 157 E, 6.7.2006, lk 385.

³ Leyla Şahin v. Türgi, taotlus nr 44774/98.

arvesse Türgi põhiseaduse artiklit 90, milles sätestatakse, et rahvusvaheline õigus on Türgi siseriikliku õiguse suhtes ülimuslik;

- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A6-0003/2007),
- A. arvestades, et ühenduse õigustiku vastuvõtmine on kohustuslik Euroopa Liiduga ühineda soovijatele ja arvestades, et naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus on ühenduse õigustiku osa;
- B. arvestades, et komisjoni eespool nimetatud 9. novembri 2005. aasta strateegiadokumendis sisalduv aruanne Türgi edusammude kohta ühinemissetealvistustes tuvastab naiste olukorra suhtes muu hulgas järgmised peamised murettekitavad valdkonnad: naistevastane vägivald, eelkõige koduvägivald ja aukuriteod, kõrge kirjaoskamatus määr, naiste vähene osalemine parlamendis ja kohalikes esindusorganites ning naiste vähene osalemine ja valdav diskrimineerimine tööturul, arvestades, et naiste majanduslik sõltumatus on väga oluline nende emantsipatsioonile ja peaks Türgit eriti puudutama;
- C. arvestades, et komisjon on oma 2006. aasta arenguaruandes Türgi kohta jõudnud järeldusele, et naiste õiguste koha pealt on õiguslik raamistik üldiselt rahuldav, kuid et selle rakendamine jääb väljakutseks,
1. rõhutab, et inimõiguste, sealhulgas naiste õiguste austamine on ELi liikmesuse *conditio sine qua non* ning kutsub komisjoni üles asetama naiste õiguste küsimust Türgiga peetavate läbirääkimiste keskele kohale;
 2. väljendab heameelt selle üle, et Türgi ja Euroopa Liidu vaheliste ühinemisläbirääkimiste sisuline osa on alanud; avaldab siiski kahetsust, et viimasel aastal on reformid Türgis aeglustunud ja et probleemid naiste õiguste vallas püsivad;

Õigusnormide rakendamine ja koordineerimine

3. märgib, et naiste õigusi puudutav õiguslik raamistik on üldiselt rahuldav, kuid on seisukohal, et selle rakendamine on endiselt puudulik; kordab seetõttu oma nõuet täielikult ja tulemuslikult rakendada ühenduse õigustikku naiste õiguste valdkonnas, eriti riigi vaesemates piirkondades;
4. nõuab tungivalt, et Türgi valitsus kiirendaks naiste õigusi käsitlevate uute õigusaktide rakendamist, et tagada nende täielik kooskõla ühenduse õigustikuga ja nende tõhus rakendamine praktikas;
5. juhib tähelepanu sellele, et 2005. aasta juunis jõustunud Türgi uus karistusseadustik suurendab küll tunduvalt naiste põhiõigusi, kuid et Euroopa direktiive naiste ja meeste võrdõiguslikkuse alal ei ole ikka veel täielikult üle võetud; võtab murelikult teadmiseks (edutud) katsed naiste õiguste alaseid õigusakte kehtetuks tunnistada;

6. taunib tõsiasja, et Türgi kagupiirkondades tüdrukuid sündimisel ei registreerita ning et see takistab võitlust sundabielude ja aukuritegude vastu, kuna ohvritel ei ole ametlikku identiteeti; nõuab tungivalt, et Türgi ametivõimud jätkaksid kõigi vajalike meetmete võtmist tagamaks, et kõik lapsed Türgis registreeritakse sündimisel;
7. rõhutab, et Türgi valitsus peaks säilitama ja vajadusel sisse seadma üleriigilise abielude seadusliku registreerimise, et tagada iga mehe ja naise täielik õigus kodakondsuse hüvedele, nagu juurdepääs haridusele ja tervishoiule ning võrdne juurdepääs tööturule;
8. väljendab heameelt, et Türgis on loodud naiste seisundi nõuandekogu ("nõuandekogu"), kes annab nõu naiste õigustega seotud riigi poliitika kavandamisel ja ellurakendamisel;
9. rõhutab vajadust kaasata nõuandekogusse sotsiaalpartnerid, soolise võrdõiguslikkuse küsimustega tegelevate asutuste ja valitsusväliste organisatsioonide (VVO) esindajad ning ametiühingute esindajad, mida praeguseks ei ole tehtud, ja nõuab tungivalt, et asjaomased ametivõimud kasutaksid nõuandekogu efektiivselt, et saavutada tõhus koordineerimine sidusrühmade vahel;

Kodanikuühiskond

10. väljendab oma jätkuvat muret, mis puudutab valitsusväliste organisatsioonide ja Türgi valitsuse vahelist koostööd;
11. nõuab kõigi VVOde, ka vabade ja sõltumatute naisorganisatsioonide võrdset kohtlemist;
12. on seisukohal, et naiste õiguste eest vastutava Türgi riigiministri kohtumine 55 Türgi naisorganisatsiooni esindajatega – koos otsusega seada sisse paremini korrastatud koostöö ja tõhus koordineerimine ministeeriumi ja VVOde vahel – kujutavad endast häid tavaid, mida tuleks regulaarselt korrata; loodab näha selle poliitilise tahte praktilist väljundit tulevikus erialgatuste ja -meetmete kujul;
13. kutsub komisjoni ja Türgi valitsust üles tunnustama naiste õigustega tegelevate VVOde rolli põhiliste ja olulise tähtsusega partneritena ametlike ja alaliste struktuuride ja institutsioonide kaudu ning kaasama VVOsid ELi ühinemisläbirääkimiste protsessi struktureeritult vastavalt sätestatud korrale;
14. kutsub Türgi valitsust üles käivitama ulatuslikku kampaaniat, et kujutada kogu ühiskonnale naisi kui majandusliku ja sotsiaalse arengu edasiviijaid;
15. tunnustab naiste õigustega tegelevate VVOde kasvavat muret seoses probleemidega, millega nad puutuvad kokku ELilt toetuste saamise ulatuslike menetluste käigus ning toetusi saanud projektide elluviimise juures; märgib, et paljud naiste õigustega tegelevad VVOd kõhklevad taotlemisel ja jäävad seetõttu ilma olulise tähtsusega ressursist;
16. tervitab STGM (kodanikuühiskonna arenduskeskus) asutamist, mis aitab kaasa kodanikuühiskonna arendamisel;

17. kutsub komisjoni üles osutama täiendavat abi, suurendades muu hulgas teiste abikeskuste võimekust;

Andmed, lähtepunktid ja eesmärgid

18. märgib, et ikka puuduvad täpsed andmed naiste olukorra kohta Türgis ja et olemasolevad andmed ei hõlma veel kõiki naiste olukorra, rolli ja õigustega seotud probleeme;
19. tunneb sellega seoses heameelt 2007. aasta algul Türgi Riikliku Statistikainstituudi käivitatud algatuse üle esitada ühiskonna-, kultuuri- ja majanduselu "soolist statistikat" ja sealhulgas andmeid soolise palgaerinevuse kohta;
20. tervitab ELi–Türgi ühisprojekti "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine", mille eesmärgiks on tugevdada sidusrühmade võimekust kaitsta naisi koduvägivalla eest ja tervitab osana projektist algatust „Riiklik teadusuuring naistevastase vägivalla põhjuste ja tagajärgede kohta", mille eesmärgiks on luua andmebaas naistevastase vägivalla kohta;
21. kutsub Türgi valitsust üles esitama täpseid ja usaldusväärseid andmeid naiste kirjaoskamatuses, naiste haridusele võrdse juurdepääsu, naiste tööhõives osalemisega seotud probleemide, naistevastase vägivalla ja aumõrvade ning sundabielude kohta;
22. kutsub komisjoni üles seadma Euroopa Ülemkogule esitatavates ümberkorralduste edenemist käsitlevates aruannetes selged suunised ning täpsed lühikese, keskmise ja pika tähtajaga eesmärgid naiste õiguste vallas;
23. kutsub Türgi valitsust üles tagama, et kõik naised, olenemata nende keelest, rassist, etnilisest kuuluvusest, nahavärvusest, poliitilistest või muudest veendumustest ja usutunnistusest kaasatakse naiste õiguste programmidesse;
24. tunneb ärevust komisjoni tähelepaneku üle, et perekonnakaitseadust kohaldatakse üksnes osaliselt ja kutsub Türgi ametivõime viivitamatult üles rakendama seda korrektselt ja tõhusalt, kuna see aitab kaasa naiste positsiooni ja õiguste kaitsele perekonnas;

Naistevastane vägivald

25. märgib, et naistevastane vägivald on ikka veel probleemiks ja mõistab hukka naistevastased vägivallateod, sealhulgas aumõrvad, koduvägivalla, sundabielud ja polügaamia;
26. võtab teadmiseks komisjoni märkuse, et hoolimata Türgi uue karistusseadustiku sätetest, mille kohaselt loetakse "aumõrvad" mõrva puhul raskendavaks asjaoluks, kujutavad kohtute määratud karistused, nagu komisjon täheldab, endast segast pilti; kutsub õigusasutusi üles kohaldama ja tõlgendama karistusseadustiku sätteid korrektselt ja tõhusalt, et selliseid kuritegusid vältida; samuti tagama, et naiste vastu suunatud kuritegude puhul ei oleks võimalik mingil viisil vähendada või leevendada karisust;

27. on sügavalt mures tõsiasja üle, et jätkuvalt esineb naiste enesetappe perekonna mõju tõttu, eriti ida- ja kagupiirkondades; nõuab tungivalt, et Türgi ametivõimud kaitseksid naisi sellise surve eest, mida avaldavad neile nende perekonnad ja et nad esitaksid konkreetseid ja usaldusväärseid andmeid naiste enesetappude kohta, eriti nimetatud piirkondades;
28. kutsub avalikke asutusi (õigus-, haldus-, politsei-, tervishoiusüsteemi) üles pakkuma vägivalla ohvriks langenud naistele Türgis igasugust vajalikku kaitset;
29. rõhutab, et ohvrikaitse ja ohvriabi mitteosutamise korral peaksid avalikud asutused alkatama kohtuliku uurimise ja taotlema vastutavate isikute suhtes distsiplinaarmedetmete võtmist;
30. tervitab ametlikku ringkirja, mille peaminister saatis välja pärast seda, kui Türgi parlamendikomisjon esitas aruande tavadest lähtuvate ja aukuritegude ning naistevastase vägivalla kohta, ja millega ta andis kõikidele ministeeriumidele, avalikele asutustele ja kohalikele haldusorganitele korralduse tagada naistevastase vägivallaga tegelemiseks väljapakutud lahenduste rakendamine; kutsub Türgi valitsust üles sõnastama siduvaid ja konkreetseid tegevusjuhiseid nimetatud ametliku ringkirja kohaldamiseks, eraldama piisavalt eelarvevahendeid vajalike meetmete võtmiseks ning määratlema tagajärjed mittejärgimise korral;
31. tervitab Türgi siseministeeriumi 9. jaanuari 2007. aasta ametlikku ringkirja, millega luuakse tegevuskava aukuritegude ja traditsioonidest tulenevate kuritegude ärahoidmise poliitika kooskõlastamiseks ning milles nõutakse kõigis üle 50 000 elanikuga haldusüksustes turvakodu loomist käsitleva seaduse kindlat rakendamist, igas linnas erikomisjonide loomist aukuritegudes ja traditsioonidest tulenevates kuritegudes kannatanute abistamispüüdluste koordineerimiseks ning meetmete võtmist kannatanutele psühholoogilise ja rahalise toetuse ning kaitse pakkumiseks;
32. tervitab algatust, mille eesmärgiks on pakkuda ajateenistuses olevaile sõdureile haridust naistevastase vägivalla tõkestamise alal ning lülitada politseikoolide õppekavasse teemad nagu naiste õigused osana inimõigustest, sooline võrdõiguslikkus, naistevastane vägivald ja aukuriteod;
33. kutsub Türgi valitsust ja komisjoni üles võitlema vägivalla vastu üldiselt ja eriti aukuritegude vastu esmajärjekorras ning looma eriotstarbelisi suure turvalisusega varjupaiku, sealhulgas Kagu-Türgi regioonides, et naistel oleksid varjupaigad oma lähikonnas; nõuab selliste vabade naistenõustamiskeskuste tugevdamist ja toetamist Türgi kaguosas, nagu KA-MER, nõuab tungivalt majandusarengut, mis keskendub naistele piirkondades, kus naised on vägivalla poolt ohustatud; rõhutab süstemaatilise juurdluse ja tõhusa karistamise tähtsust ning seetõttu politsei- ja õigusasutuste soolise võrdõiguslikkuse küsimustes ning vägivallavastase võitluse alal koolitamise tähtsust; juhib tähelepanu vajadusele anda kohtunikele korraldus kohaldada uusi seadusi, et karistada rangelt vägivalla eest üldiselt ja eelkõige aukuritegude, sundabielude ja polügaamia eest, ja rõhutab tunnistajakaitse tähtsust; nõuab Türgi valitsuselt tungivalt komisjoniga erikokkuleppe sõlmimist laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalla ennetamise ja selle vastu võitlemise ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmise programmis (Daphne programm) osalemise kohta ning selleks vajalike rahaliste vahendite eraldamist riigieelarvest;

34. juhhib tähelepanu vajadusele pakkuda naistele mitte üksnes kaitset, vaid eelkõige psühholoogilist tuge ja nõustamist; nõuab selliste teenuste sisseseadmist nii naiste varjupaikades kui ka koha peal piirkondades, kus naised suuremal arvul enesetappe sooritavad ja vägivalla ohvriks langevad;
35. kutsub Türgi valitsust üles looma liite kõigi kodaniku-, sotsiaalsete või usuliste rühmitustega ühiskonnas, et algatada eelkõige noortele suunatud kampaaniaid, suurendamaks teadlikkust, et naiste- ja lastevastane vägivald on tõsine inimõiguste rikkumine, ja loomaks vastumeelsust vägivalla kõigi vormide suhtes;

Varjupaigad

36. märgib, et Türgi varjupaigad vägivalla ohvriks langenud naistele, mis mahutavad andmete kohaselt 469 naist ja mis on seni teenindatud 5 512 naist¹, ei rahulda umbes 70 miljonilise elanikkonna vajadusi, samas kui ei kasutata piisavalt isegi kehtivate seaduste pakutavaid kõige tagasihoidlikumaid võimalusi, nimelt varjupaik igas üle 50 000 elanikuga omavalitsusüksuses;
37. kutsub Türgi valitsust üles tagama naiste vajaduste rahuldamiseks piisava hulga varjupaikade tõhus toimimine, turvalisus ja juurdepääsetavus;
38. tervitab "pere, naise, lapse ja puudega isikute sotsiaalteenuste" usaldustelefoni 183 sisseseadmist vägivallast teatamiseks ja tervitab samuti üleriigilise hädaabitelefoni 157 sisseseadmist inimkaubanduse ohvritele ning usub, et need usaldustelefonid võivad olla heaks näiteks ka ELi jaoks;
39. kutsub Türgit taas üles ratifitseerima Euroopa inimõiguste konventsiooni lisaprotokolli nr 12;
40. kutsub Türgi valitsust üles parandama riiklike naiste varjupaikade struktuuri ja personaliga varustatust ning kõrvaldama puudused, mille kohta on kaebusi esitatud;
41. julgustab Türgi valitsust toetama tugevamalt koostööd riiklike institutsioonide / kohalike ametiasutuste ja sõltumatute naisorganisatsioonide vahel; ergutab valitsust toetama rahaliselt ka sõltumatuid ja autonoomseid naiste varjupaiku;

Osalemine poliitikas

42. märgib, et naiste osalemine Türgi poliitikas on liiga väike; rõhutab asjaolu, et naistevastast diskrimineerimist saab mõnikord kõige paremini parandada ajutiste positiivse diskrimineerimise meetmetega, nagu neid lubab muu hulgas konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ja et on hädavajalik, et võimu ja otsustamisega seotud ametikohtadel leiduks eeskuju andvaid naisi;

¹ Allikas: Nimet Çubukçu, naiste õiguste eest vastutav Türgi riigiminister.

43. soovib teha ettepaneku meetmete kohta naiste kohase esindatuse tagamiseks valimisnimekirjades, kuna see on parim viis lühikese aja jooksul suurendada naiste osalust Türgi poliitikas;
44. kutsub Türgi erakondi üles võtma vastu kodukorda, mis garanteerib naiste esindatuse kõigi tasandite juhtimisorganites;
45. nõuab Türgi erakondadelt tungivalt, et alates eelseisvastest 2007. aasta valimistest lisataks valimisnimekirjadesse rohkem naiskandidaate, naistele antaks asjakohane roll erakonna hierarhias ja suurendataks teadlikkust naiste poliitikas osalemise tähtsusest;
46. avaldab sügavat kahetsust, et Türgi parlamendis ei ole ikka veel loodud naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse alalist komisjoni; rõhutab, et lubadusi, mida on andnud Türgi valitsus ja mõningad erakonnad oma erakonnaprogrammides, tuleks täita, ning rõhutab, et kõnealune komisjon tuleks luua nii kiiresti kui võimalik;
47. tunneb ärevust komisjoni märkuse üle, et naised on diskrimineerimise vastu endiselt vähe kaitstud, seda muu hulgas puuduliku hariduse ja kõrge kirjaoskamatus määra tõttu riigis, ning kutsub Türgi valitsust üles tagama soolist võrdsuslikkust juurdepääsul haridusele ja tööturule, seda eriti kagupiirkondades; nõuab selles kontekstis meetmete võtmist haridussektoris, et varustada õpetajad soolise pädevusega ning toetada ergutuste süsteemi tütarlaste koolis hoidmiseks; nõuab lisaks kooliõpilaste teadlikkuse tõstmist meeste ja naiste võrdsete õiguste ning naiste enesemääramisõiguse alal, kaasa arvatud sootundlike koostisjuhendite kaudu;

Haridus

48. märgib, et UNICEFi hinnangul ei saa igal aastal 600 000–800 000 tütarlast, kes on jõudnud koolikohustuslikku ikka, käia koolis kas sellepärast, et nende perekonnad takistavad neid, või logistiliste raskuste tõttu;
49. tervitab tütarlaste hariduse alast kampaaniat "Tüdrukud, läheme kooli!", mille tulemusel on koolidesse õppima asunud 222 800 tütarlast; tervitab samuti riikliku hariduse toetamise kampaaniat, mis jõudis nelja aastaga peaaegu 5 miljoni täiskasvanuni, kellest enamik olid naised maapiirkondadest ning tütarlapsed, kes ei saanud koolis käia;
50. rõhutab, kui võrd tähtsad on haridus ja selle võimalik panus naiste majanduslikku sõltumatusse; kutsub Türgi ametivõime üles looma seiresüsteemi, et tütarlapsed ei langeks haridussüsteemist välja; rõhutab, kui oluline on see, et suurem hulk naisi pääseks koolist kõrgkooli ja ülikooli ning tegeleks rohkem selliste teadusharudega nagu psühholoogia, et anda neile ettevalmistus ja teadmised, mis võimaldavad neil aidata teisi naissoost väärkohtlemise ohvreid;

Osalemine tööturul

51. märgib, et naiste protsentuaalne osalus tööturul on endiselt erakordselt madal – alla 25% – ja võrreldes 27 ELi liikmesriigi keskmise naiste tööhõivemääraga – milleks on 49% – väga madal ning et naiste tööhõivemäär on langenud umbes 20%-le, vastandatuna naiste osaluse kasvule mitteametlikus sektoris, mis tuleneb suuresti paljude naiste madalast

- haridustasemest, institutsionaalse, laiaulatusliku, ligipääsetava ja taskukohase laste, vanurite ja puuetega sugulaste hooldamise süsteemi puudumisest ning tööjaotuse soo põhjal eristamisest ühiskonnas;
52. rõhutab komisjoni märkust, et võrdsete võimaluste valdkonnas on vajalik kooskõlla viimine ühenduse õigustikuga, eriti mis puudutab lapsehoolduspuhkust, võrdset tasu, võrdset töö saamist ning kohustuslikku ja kutsealast sotsiaalkindlustust;
 53. tervitab ülaltoodu valguses selliseid projekte nagu Hollandi-Türgi ühisprojekt "Võrdsuse tugevdamine tööhõives" ja eelseisev projekt "Toetus naiste ettevõtlusele" ning koostööd Garanti panga ja KAGIDERi (naistevõtjate ühendus) vahel, mis puudutab naistevõtjatele pakutavat kuni 30 000 USA dollari suurust laenu ja tasuta koolitust;
 54. kutsub Türgi valitsust üles asutama asutust või asutusi, kelle ülesanne on edendada, analüüsida, jälgida ja toetada võrdset kohtlemist tööturul, sealhulgas kutseõpet nõukogu 9. veebruari 1976. aasta direktiivi 76/207/EMÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamisega ning tööttingimustega¹ artikli 8a tähenduses;
 55. kutsub sotsiaalpartnereid ja Türgi valitsust üles võtma kõiki vajalikke meetmeid, et tagada üleminek mitteametlikult majanduselt ametlikule; palub komisjonil seada selle püüdluse toetamine üheks oma prioriteetidest;
 56. palub Türgi valitsusel esitada täpsed andmed naistevastase diskrimineerimise kohta, sealhulgas pearätte kandvate naiste juurdepääsu kohta tööturule, et teha kindlaks, kas on olemas kaudse soopõhise diskrimineerimise oht;
 57. kutsub Türgi valitsust üles parandama kodustöötajate olukorda, kellest enamik on naised; nõuab sellega seoses tungivalt, et Türgi allkirjastaks ja ratifitseeriks eespool nimetatud ILO konventsiooni nr 177 kodutöö kohta ja laiendaks Türgi töökoodeksit, et hõlmata kodustöötajad;
 58. kutsub Türgi valitsust taas üles koostama ja ellu rakendama naisi ja tööhõivet käsitlevaid riiklikke, kindlate tähtaegade ja eesmärkidega tegevuskavasid, nagu see on praegu tavaks ELi liikmesriikides;
 59. kutsub Türgi Tööministeeriumi ja sotsiaalpartnereid üles lisama lülitama võrdõiguslikkuse küsimusi oma poliitikasse ja kollektiivlepingutesse ning kutsub Türgi ametiühinguid üles korrastama mitteametlikus sektoris toimuvat tööd ja koolitama ametiühingute esindajaid soolise võrdõiguslikkuse küsimustes; tervitab ametiühingute konföderatsiooni Türk-IS sellekohaseid algatusi;
 60. rõhutab sotsiaalpartnerite olulist rolli naiste õiguste ning nende majandus-, ühiskondlikus ja poliitilises elus osalemise edendamisel; ergutab sotsiaalpartnereid tegema rohkem selleks, et edendada naiste osalust sotsiaalses dialoogis osalevates instantsides;

¹ EÜT L 39, 14.2.1976, lk 40. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2002/73/EÜ (EÜT L 269, 5.10.2002, lk 15).

61. otsustab korrapäraselt hinnata Türgi edusamme naiste õiguste vallas lisaks komisjoni iga-aastasele eduaruandele ja samas seostatuna sellega ning mõõta Türgi edusamme naiste õiguste vallas vastavalt eduaruandes seatud lähtepunktidele;

o

o o

62. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Nõukogu peasekretärile, ÜRO naistevastase vägivalla eriraportöörile, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peadirektorile ning Türgi valitsusele ja parlamendile.